

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS	PARAGRAFER	
EGENDOMSÄMNDEN	§§13 – 26	
DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen
NÄRVARANDE		
Ordinarie ledamöter	Ersättare	
Anneli Kihlstrand	Kristian Svensson	
Florian Bobocea ersättare för Monica Molin		
Ulla Malmgren		
Ann Stenberg ersättare för Lennart Hallengren		
Ann-Margret Olofsson		
Sune Karlsson ersättare för Mats Berg		
Jan-Åke Isaksson		
	Övriga närvarande	
	Katarina Hallenborg	
	Martha Henriksson Witt	
	Malin Lilja	
	Lars-Ewert Jönsson	
	Hans Törnlycke	
	Dag Åkesson	

Utses att justera: Ann-Margret Olofsson

Justeringens plats och tid: Stiftskansliet, Lund

Underskrifter:

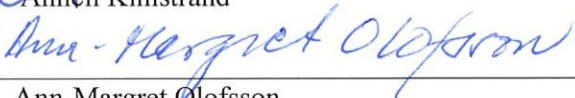
Sekreterare

Katarina Hallenborg

Ordförande

Anneli Kihlstrand

Justerande

Ann-Margret Olofsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ:
Sammanträdesdatum:
Datum för anslags uppsättande:
Förvaringsplats för protokollet:
Underskrift:

Egendomsnämnden
2022-04-05
2022-04- 20
Stiftskansliet, Lund

Datum för anslags nedtagande:

2022-05- 12

Cecilia Grue

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2022-04-05

10:00 – 12:00

Sessionssalen

---

§ 13

Upprop

Upprop genomförs.

§ 14

Val av protokollsjusterare

Ann-Margret Olofsson utses att justera protokollet.

§ 15

Fastställande av dagordning

Föreliggande dagordning fastställs.

§ 16

Uppföljning av senaste mötesprotokoll samt väsentliga beslut

Protokoll egendomsnämnden 2022-02-08.

Justerandes signatur

AK *ef*

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 17

Information

Katarina Hallenborg informerar om följande:

- Förhandlingar förs med två projektörer avseende vindkraftverk vid Liasjön i Osby kommun.
- Förhandlingar avseende vindkraftverk i Nävlinge pågår fortfarande.
- Ipads kommer att beställas och alla kommer att få svenskakyrkan-mailadresser så att egendomsnämnden kan arbeta mer digitalt.
- Ett separat mail kommer att skickas ut till alla ledamöter avseende information om arvodesbegäran, reseersättning och ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Viktiga datum:

- Arrendatorsträff på Åkersberg 10/5 (anmälan senast 21/4)
- Lunch hos biskopen efter sammanträdet den 6/9
- Nationell utbildning för egendomsnämnder och -utskott i Sollentuna den 29/9 kl 11 – den 30/9 kl 14

Det blir ingen studieresa den 6-7/9.

Dag Åkesson informerar om det pågående skogsbruket och om vindfällan och snöbrott. Den 30 mars 2022 genomförde Södra en revision utifrån PEFC-certifieringen helt utan anmärkningar.

Martha Henriksson-Witt informerar om att tre ärenden hänskjutits till arrendenämnden varav ett är återkallat och två pågår. Hon berättar vidare att i veckan delas blomsterfröer ut till arrendatorer och församlingar för att gynna den biologiska mångfalden.

Lars-Ewert Jönsson informerar om ett nytt vattenvårdsprojekt i Skivarpsån. Ån ska meandra mer, få ökat översvämningsskydd och ett område stängslas för fårbete.

Hans Törnlycke informerar om att det kommer ökat ekonomiskt stöd för dränering. Förvaltningen arbetar med vård- och underhållsplaner för gårdsarrendena tillsammans med stiftsingenjörerna.

Anneli Kihlstrand informerar om att hon valts till ordförande i ENSO.

Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

Beslutsärenden

§ 18

PLT 2022-0085

Tjänsteutlåtande Årsredovisning för Lunds stifts prästlönetillgångar 2021 Beslut

Egendomsnämnden beslutar att till stiftsfullmäktige, med eget tillstyrkande, överlämna resultat- och balansräkning samt förvaltningsberättelse för prästlönetillgångarnas förvaltning enligt bifogad årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31 och hemställer att stiftsfullmäktige fastställer årsredovisningen samt den föreslagna vinstdispositionen enligt nedan.

Vinstdisposition, kkr

Balanserad vinst från föregående år	76 737
Tillkommer disponibelt årsresultat	74 734
Summa	151 471

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

- att till församlingar/pastorat utdela	37 010
- att till nationell nivå utdela	37 010
- att återstående medel överförs i ny räkning	77 451
Summa	151 471

Ärendebeskrivning

Enligt 46 kap 6 § kyrkoordningen skall årsredovisningen för prästlönetillgångarnas förvaltning senast den 1 juli varje år överlämnas till församlingar/pastorat och kyrkostyrelsen. I redovisningen skall det för varje församling/pastorat anges hur stort belopp som motsvarar församlingens/pastoratets andel i nettovinsten.

Stiftet skall enligt 46 kap 7 § kyrkoordningen senast i samband med att det lämnar sin årsredovisning för prästlönetillgångarnas förvaltning, betala ut församlingarnas/pastoratets andelar av nettovinsten på denna förvaltning.

Balansomslutningen per bokslutsdagen var 1 829 miljoner kronor. Årets utdelningsbara resultat efter skatt var 74,7 miljoner kronor. Egendomsnämnden föreslår att av årets resultat på 74,7 miljoner kronor delas 74 miljoner kronor ut och resterande 0,7 miljoner kronor överförs till

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

---

balanserade vinstmedel. Den totala utdelningen blir 74 miljoner kronor, vilket är sex miljoner mer än föregående år.

Den särskilda utjämningsavgiften betalas direkt till Svenska kyrkans nationella nivå.

Utdelningen till församlingarna kommer att ske senast den 1 juli 2022 med 370 kronor per andel.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 19

PLT 2022-0048

Försäljning av byggnader på fastigheten Eslöv Vaggarp 1:1 Beslut

Egendomsnämnden beslutar att avyttra byggnadsbeståndet på prästlönefastigheten Eslöv Vaggarp 1:1 genom att avyttra den nybildade fastigheten Eslöv Vaggarp 1:54.

Egendomsnämnden uppdrar vidare åt egendomsförvaltningens chef Katarina Hallenborg och jordbruksförvaltare Hans Törnlycke att slutföra försäljningen i samråd med egendomsnämndens ordförande Anneli Kihlstrand.

Ärendebeskrivning

Fastigheten Eslöv Vaggarp 1:1 är belägen strax väster om Örtofta och har i ett par generationer arrenderats av familjen Olsson som ett gårdsarrende. Under 2021 inkom arrendatorn med en uppsägning då han önskade avträda arrendestället från och med den 14 mars 2022.

I arrendet har även Lilla Harrie 27:1 ingått. Sammanlagt har ca 117 hektar åkermark ingått i arrendestället.

Jordbruksmarken utannonserades under våren 2021 och är upplåten som ett ettårigt sidoarrende.

Byggnaderna på den aktuella prästlönefastigheten har genom Lantmäteriförrättning styckats av och den nybildade fastigheten heter Eslöv Vaggarp 1:54 med en sammanlagd areal på 2,34 hektar. Fastigheten bedöms vara attraktiv vid en försäljning på den öppna marknaden. Ett flertal intressenter har redan hört av sig, däribland jordbruksarrendatorn på Vaggarp 1:1.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen att fastigheten försäljs på den öppna marknaden genom en auktoriserad mäklare vilket även medför att annonsen ligger tillgänglig på bostadssajten Hemnet, detta för att nå ut till så många spekulanter som möjligt.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2022-04-05

10:00 – 12:00

Sessionssalen

§ 20**PLT 2022-0047****Försäljning av byggnader på prästlönefastigheten Eslöv Slogstorp 13:2**Beslut

Egendomsnämnden beslutar att avyttra byggnadsbeståndet på prästlönefastigheten Eslöv Slogstorp 13:2 genom att avyttra den nybildade fastigheten Eslöv Slogstorp 13:4.

Egendomsnämnden uppdrar vidare åt egendomsförvaltningens chef Katarina Hallenborg och jordbruksförvaltare Hans Törnlycke att slutföra försäljningen i samråd med egendomsnämndens ordförande Anneli Kihlstrand.

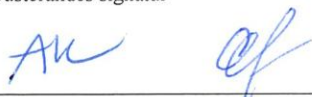
Ärendebeskrivning

Fastigheten Slogstorp 13:2 har fram tills den 14 mars 2022 upplåtits som ett gårdsarrende till makarna Ohlsson. Arrendatorerna valde under 2021 att säga upp sitt arrende för avträde den 14 mars 2022.

Egendomsnämnden beslöt 2021-06-01 (§39) om att erbjuda jordbruksmarken (som ett sidoarrende) till den intilliggande arrendatorn på Eslöv Hammarlunda 7:1 och på så sätt förstärka hans gårdsarrende.

Byggnaderna på den aktuella prästlönefastigheten har genom Lantmäteriförrättning styckats av och den nybildade fastigheten heter Eslöv Slogstorp 13:4, och har en sammanlagd areal på 1,15 hektar. Fastigheten bedöms vara attraktiv vid en försäljning på den öppna marknaden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2022-04-05

10:00 – 12:00

Sessionssalen

§ 21

PLT 2022-0068

Överlåtelse av arrenderätt på prästlönefastigheten Stora Bjällerup 4:1 Beslut

Egendomsnämnden beslutar att godkänna att Henrik Jönsson inträder som medarrendator på prästlönefastigheten Staffanstorp Stora Bjällerup 4:1 per den 14 mars 2023 och han delar därmed Bengt Jönssons rättigheter och skyldigheter enligt avtalet.

Ärendebeskrivning

Rubricerad prästlönefastighet arrenderas som sidoarrende (36 ha) av Bengt Jönsson sedan 2014. Henrik är son till Bengt Jönsson.

I samband med arrendeförhandlingarna inför kommande arrendeperiod (2023-2028) har arrendatorn framfört önskemål om att ta in Henrik som medarrendator. Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2022-04-05

10:00 – 12:00

Sessions salen

§ 22

PLT 2022-0097

Sammanträdesplan för Lunds stifts prästlönetillgångar 2023

Beslut

Egendomsnämnden beslutar att under 2023 sammanträda den 7 februari, 4 april, 30 maj, 5 september, 10 oktober och 5 december.

Ärendebeskrivning

Följande datum föreslås för egendomsnämndens sammanträde 2023; den 7 februari, 4 april, 30 maj, 5 september (ev studieresa 5-6 september), 10 oktober och 5 december.

Justerandes signatur

AK of

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2022-04-05

10:00 – 12:00

Sessionssalen

§ 23**PLT 2021-0075****Information: Bildande av naturreservat**

Dag Åkesson informerar om Länsstyrelsens i Blekinge förslag att utvidga naturreservatet Valje med prästlönefastigheten Sölvesborg 5:30. Fastigheten är en ö, kallad Prästholmen, med höga naturvärden. Förvaltningen förhandlar med Länsstyrelsen om intrångsersättning för bildande av naturreservatet.

§ 24**Information om kastpoolsanläggning på Karlskrona Hästaryd 5:1**

Katarina Hallenborg informerar om att Svenska Castingförbundet inkommit med en förfrågan om att arrendera ca 3 hektar mark för att anlägga en kastpoolsanläggning. Förvaltningen utreder ärendet vidare.

§ 25**Information om artskyddsdirektivet**

Katarina Hallenborg och Dag Åkesson informerar om att tolkningen av artskyddsförordningen som bland annat innebär att alla fåglar på individnivå ska skyddas i skogsbruket. Det är svårt att ta denna utvidgade hänsyn i det dagliga skogsbruket och även om medarbetarna inventerar och undersöker områden innan åtgärder genomförs så finns det en risk att någon fågel störs eller att ett fågelbo skadas. Det finns en risk att en sådan åtgärd kan medföra straffrättsligt ansvar för medarbetare eller arbetsgivare. Regeringen har meddelat att de skyndsamt ser över tolkningen.

Lunds stifts arbetsutskott kommer i egenskap av personalutskott att informeras om ovanstående av Katarina Hallenborg den 6 april 2022.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

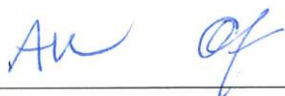
EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionsalen

§ 26**Anmälan av delegationsbeslut**

§ 20 Delegationsbeslut Bevattning Hammarlunda, Ry och Slogstorp berörande Eslöv Hammarlunda 7:1	PLT 2022-0049:1
§ 21 Delegationsbeslut överenskommelse avseende inlösenavtal berörande prästlönefastigheten Trelleborg Bösarps 12:1	PLT 2021-0439:1
§ 22 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende optofibernet på berörande prästlönefastighet Osby Broby 55:1	PLT 2022-0050:2
§ 23 Delegationsbeslut Dränering Kävlinge Lilla Harrie 27:1	PLT 2022-0051:8
§ 24 Delegationsbeslut Takbyte på berörande fastighet Eslöv Borlunda 1:1	PLT 2022-0052:4
§ 25 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Höganäs Väsby 13:1	PLT 2021-0445:4
§ 26 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på berörande prästlönefastighet Kävlinge Ålstorp 4:1, vägsamfälligheten Ålstorp s:3	PLT 2022-0053:2
§ 27 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Hässleholm Matteröd 4:8	PLT 2021-0426:4
§ 28 Delegationsbeslut avtal om upplåtelse av och ersättning för vägrätt på prästlönefastigheten Vellinge Gessie 22:1	PLT 2021-0080:4
§ 29 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande Helsingborg Allerum 1:23	PLT 2021-0465:4

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

- § 30 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande Staffanstorp Knästorp 6:1 PLT 2021-0357:4
- § 31 Delegationsbeslut avseende nyanläggning av markväg på berörande prästlönefastigheten Vellinge Åkarp 2:1 PLT 2020-0015:16
- § 32 Delegationsbeslut avseende överenskommelse om ändring ledningsrätt av förnyelse av 400 kV-ledning Söderåsen-Barsebäck på berörande Svalöv Tirup 7:1 samt Kävlinge Karaby 46:1 PLT 2019-0116:21
- § 33 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Östra Göinge Emmislöv 11:3 PLT 2021-0358:4
- § 34 Delegationsbeslut avseende komplettering av nyttjanderättsavtal för brunn på berörande prästlönefastigheten Tomelilla Hedeberga 14:1 PLT 2021-0046:9
- § 35 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende fiberoptik ledning i mark på berörande prästlönefastighet Ystad Marsvinsholm 1:10 PLT 2022-0063:2
- § 36 Delegationsbeslut nyttjanderättsavtal avseende teleanläggning på berörande prästlönefastighet Östra Göinge Broby 55:1, Broby S:17 PLT 2022-0061:2
- § 37 Delegationsbeslut avtalsservitut för vattenledning på berörande prästlönefastighet Skurup Svaneholm 2:2 PLT 2022-0060:6
- § 38 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Kristianstad Lyngsjö 48:1 PLT 2021-0434:4
- § 39 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal för kommunikationsledning i mark på berörande prästlönefastighet Karlskrona Lindet 1:2 PLT 2021-0450:3
- § 40 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende kommunikationsledning i mark på berörande prästlönefastighet Karlskrona Kristianopel 1:1 PLT 2021-0449:3

Justerandes signatur

AK

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

- § 41 Delegationsbeslut jordbruksarrende berörande Trelleborg Bösarps 12:1 PLT 2022-0065:4
- § 42 Delegationsbeslut servitutsavtal avseende vattenledning i mark på berörande prästlönefastigheten Ystad Löderup 25:1 PLT 2022-0064:5
- § 43 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal för elledning i mark på berörande prästlönefastigheten Skurup Östra Vemmenhög 1:1 PLT 2022-0066:4
- § 44 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende optofibernet på berörande prästlönefastigheten Östra Göinge Hjäsås 12:1 PLT 2022-0071:3
- § 45 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal avseende optofibernet på berörande prästlönefastigheten Ronneby Ramsjötorp 1:5 PLT 2022-0072:3
- § 46 Delegationsbeslut avtal om ersättning avseende vägrätt för byggande av en ekodukt på berörande prästlönefastigheten Ängelholm Hjärnarp 1:1 PLT 2019-0016:15
- § 47 Delegationsbeslut Arrendeavtal avseende bod berörande Karlshamn Torhamn 11:1 PLT 2022-0076:3
- § 48 Delegationsbeslut Beställning av blomsterfröblandning för projektet "ökad biologisk mångfald på prästlönefastigheterna 2022" PLT 2022-0040:5
- § 49 Delegationsbeslut markupplåtelse för fiberoptiknät på Prästlönefastigheten Staffanstorps Stora Uppåkra 8:3 PLT 2021-0452:4
- § 50 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal för fiberoptiknät på prästlönefastigheten Staffanstorps Stora Uppåkra 8:2 PLT 2021-0451:5
- § 51 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal för fiberoptiknät på prästlönefastigheten Burlöv Burlöv 7:1 PLT 2021-0455:5

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2022-04-05	10:00 – 12:00	Sessionssalen

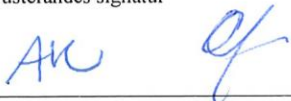
§ 52 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Ängelholm Starby 2:1 PLT 2022-0062:4

§ 53 Delegationsbeslut jordbruksarrende berörande Ystad Löderup 25:1 del av PLT 2022-0081:4

§ 54 Delegationsbeslut nyttjanderättsavtal avseende telekabel i mark på berörande Östra Göinge Kviinge 1:1 PLT 2021-0442:4

§ 55 Delegationsbeslut markupplåtelseavtal för ledning i mark på prästlönefastigheten Ronneby Långsjöryd 1:1 PLT 2022-0092:3

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Årsredovisning

för

Lunds stifts prästlönetillgångar

845002-6839

Räkenskapsåret

2021

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2021

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarna, som förvaltas av Svenska kyrkan, har sitt ursprung i fastigheter som donerats till kyrkan. Enligt traditionen brukar Olof Skötkonungs dop ses som början av Sveriges kristna tid. Kungens första åtgärd efter dopet var att skänka jordegendomar till Svenska kyrkans uppbyggnad. Flera av prästlönetillgångarna härstammar från medeltiden då bybor och stormän runt om i Sverige skänkte jord och skog för att kunna finansiera byggandet av kyrkor och avlöna prästerna. Bland annat bidrog de som ägde egendom med att skänka ett tionde av sin avkastning till prästens lön och kyrkans underhåll. Alltjämt idag bidrar avkastningen från prästlönetillgångarna, tillsammans med kyrkoavgifterna, till att finansiera Svenska kyrkans verksamhet.

Prästlönetillgångarna består av prästlönefastigheter, det vill säga jord och skog, samt av prästlönefonder. Prästlönefonder utgörs av medel som frigörs när prästlönefastigheter säljs. Prästlönetillgångarna har enligt 9 § Lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse och ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Det innebär att varje prästlönetillgång, fastighet eller fond, är självägande, det vill säga ägs av sig själv. Den är en självständig förmögenhet och ett stiftelsesliknande rättssubjekt. De 13 stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna anses dock var och en utgöra ett eget skattesubjekt. Enligt lag får endast avkastningen från tillgångarna användas för ändamålet. Detta ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Prästlönetillgångarna lyder, liksom andra juridiska personer, under jordförvärvslagen. Detta innebär att förvärv av fastigheter från fysiska personer alltid ska balanseras genom försäljning av lika mycket mark till fysisk person. I praktiken medför detta att arealinnehavet endast kan utökas genom förvärv från andra juridiska personer.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag av prästlönetillgångarna till stiftet. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt en egendomsnämnd för att förvalta prästlönetillgångarna. Det operativa arbetet utförs på avdelningen för egendomsförvaltning på Lunds stiftskansli. Egendomsnämnden har under verksamhetsåret 2021 bestått av sju ordinarie ledamöter och fem ersättare. All operativ personal är anställd av Lunds stift som sedan säljer tjänster till prästlönetillgångarna.

Församlingarna inom stiftet har andelar i prästlönetillgångarna efter hur stor del av tillgångarna som härstammar från respektive församling. Av den årliga avkastning som förvaltningen genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra hälften tillfaller det inomkyrkliga utjämningsystemet och betalas in till nationell nivå.

Enligt reglerna i kyrkoordningen ska prästlönetillgångarna förvaltas så effektivt som möjligt och ge bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Dessutom ska förvaltningen ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska enligt kyrkoordningen också i skälig omfattning ta hänsyn till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen. Hållbarhetsarbetet i Lunds stift är ett ständigt pågående arbete där man strävar efter att balansera de ekonomiska och sociala värdena med de miljömässiga.

Fakta

- Lunds stifts prästlönetillgångar har sitt säte i Lunds kommun
- Prästlönetillgångarna består av jord, skog och fondmedel
- Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar fondmedel till ett värde av cirka 660 miljoner kronor
- Lunds stifts prästlönefond följer de etiska placeringsregler som finns i Svenska kyrkans nationella finanspolicy
- Fast egendom som köps av medel ur prästlönefonden blir en prästlönefastighet
- Varje år ska ett belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen avsättas till kapitalet

- Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar 312 prästlönefastigheter och arealen uppgår till cirka 12 160 hektar jordbruksmark och övrig mark samt cirka 9 700 hektar skogsmark inklusive impediment
- Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver inte eget jordbruk utan arrenderar ut all mark, både med och utan byggnader
- Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver skogsbruk i egen regi

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet för verksamheten kommer från prästlönefastigheterna och prästlönefonden. Årets resultat, inklusive försäljning av prästlönefastigheter och före skatt, uppgår till 171 miljoner kronor (93 miljoner kronor föregående år). Den stora avvikelser från föregående år beror främst på att det omfattande markbytet som genomförts med Sveaskog nu är slutreglerat i bokföringen. Resultatet vid försäljning av prästlönefastigheter är inte utdelningsbart, utan tillförs prästlönefonden. Det utdelningsbara resultatet beräknas efter avdrag för skatt, värdesäkring av fonden och realisationsvinst vid fastighetsförsäljning. För bokslut 2021 är detta 75 miljoner kronor (70 miljoner kronor föregående år). Skatten på årets resultat är 9,9 miljoner kronor (9,7 miljoner kronor föregående år). Årets utdelningsbara resultat är 19 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket till största delen beror på högre realisationsvinster från värdepapper men också på avsevärt lägre kostnader för jordbruket än budgeterat samt på både högre intäkter och lägre kostnader för skogsbruket än budgeterat.

Under året har 31 hektar åker, 2 hektar skog och 1 hektar tomt samt två byggnadsbestånd, Svalöv Tirup 7:1 och Lund Gödelöv 6:1, avyttrats för sammanlagt 29 miljoner kronor. I Trelleborgs kommun har 22 hektar åker förvärvat för 8 miljoner kronor.

År 2014 avtalade Lunds stifts prästlönetillgångar med Naturvårdsverket om ett markbyte. Affären, som har slutförts under 2021, innebär att ett antal områden om sammanlagt cirka 360 hektar skog med höga naturvärden har överförts till Naturvårdsverket och blivit naturreservat. Som ersättning fick Lunds stifts prästlönetillgångar knappt 600 hektar produktiv skogsmark.

JORDBRUKET

Totalt omfattar jordbrukets förvaltning vid 2021 års slut 48 gårdsarrenden, 172 sidoarrenden, 38 anläggningsarrenden och 32 övriga upplåtelse såsom bostadsarrenden, hyresupplåtelse, tomträtter och lägenhetsarrenden. Den sammanlagda arealen omfattar cirka 12 160 hektar, fördelade på cirka 11 160 hektar åker, cirka 630 hektar bete och cirka 370 hektar tomt och övrig mark.

Resultat

Resultatet för jordbruksförvaltningen blev 42,3 miljoner kronor vilket är en ökning jämfört med resultatet 2020 på 40,2 miljoner kronor. Resultatet är 5,7 miljoner kronor högre än budgeterat resultat, vilket till viss del beror på ökade intäkter men framför allt förklaras med att kostnaderna för det underhåll som utförts under 2021 är lägre än de budgeterade kostnaderna för planerat byggnadsunderhåll. Jordbruksarrendeintäkterna ökade under 2021 med 0,8 miljoner kronor.

Väsentliga händelser under året

Även 2021 har på många sätt präglats av Coronapandemin och för jordbruket har det bland annat märkts genom att den inhemska efterfrågan på livsmedelsprodukter har varit hög. Lunds stifts prästlönetillgångars jordbruksverksamhet har dock inte upplevt någon direkt påverkan av pandemin.

Totalt har 70 arrendeförhandlingar genomförts under 2021, varav 16 gårdsarrenden. På tre av arrendeställena har generationsväxling förberetts på så sätt att nästa generation inträtt som medarrendatorer. Dessutom genomfördes arrendeförhandlingar på 54 sidoarrenden. Under 2021 utannonserades fastigheterna Höganäs Väsby 13:1, Eslöv Vaggarp 1:1 samt Kävlinge Lilla Harrie 27:1 som arrendelediga. Fastigheterna har varit föremål för anbudsförfarande varefter nya arrendatorer har utsetts av egendomsnämnden. Vaggarp 1:1 och Lilla Harrie 27:1 har tillsammans utgjort ett gårdsarrende som genom avstyckning av byggnaderna omvandlas till ett sidoarrende från och med den 14 mars 2022.

De flesta omförhandlade arrendeavtal har fått en något höjd arrendeavgift men i ett par fall har arrendeavgiften lämnats oförändrad. De avbetalningsplaner som beviljades 2018, till följd av att det årets extrema torra medförde likviditetsbrist hos många jordbrukare, har samtliga slutreglerats under 2021. Laga syn har genomförts på 14 arrendeställen.

Under året har fönsterbyte och åtgärder på tak genomförts på arrendatorsbostaden på Skurup Svaneholm 2:2. Underhållsåtgärder har genomförts på tak samt fasad på en större ekonomibyggnad på Höör Håkantorps 1:2. Äldre avloppsanläggningar har bytts ut på Landskrona Asmundtorp 14:1 samt Landskrona Övra Glumslöv 12:1 och ersatts med minireningsverk. Vidare genomfördes systemtäckdikning på Trelleborg Fjärdingslöv 10:1 (18 hektar) samt på Ängelholm Rebbelberga 18:14 (15 hektar).

Arrendestället Lund Gödelöv 6:1 som omfattade hus och 24 hektar åker var under 2020 utannonserad och affären slutfördes under 2021. Vidare förvärvade prästlönetillgångarna 22 hektar åkermark i Trelleborg som genom fastighetsreglering lades samman med prästlönefastigheten Trelleborg Västra Alstad 16:1. Affären slutfördes under 2021 och följden blev en förstärkning av gårdsarrendet på Trelleborg Västra Alstad 16:1. Byggnaderna på fastigheten Svalöv Tirup 7:1 såldes till arrendatorn, vilket medför att arrendestället har övergått från att vara ett gårdsarrende till ett sidoarrende.

Som ett led i prästlönetillgångarnas miljöarbete köptes under våren in cirka 1,2 ton blomsterfröer. Fröerna var en särskilt framtagen blandning vars egenskaper gynnar pollinerande insekter och fåltvilt och de erbjöds kostnadsfritt till samtliga jordbruksarrendatorer. Läs mer om detta under rubriken "Miljö- och klimatarbetet inom prästlönefastigheterna" samt i reportaget längst bak i årsredovisningen.

Trelleborgs kommun har under 2021 utfört omfattande provborrningar på fyra prästlönefastigheter inom kommunen. Bakgrunden är att kommunen utreder aktuella grundvattennivåer och avser att skapa nya dricksvattentäkter. Det är i dagsläget inte känt i vilken omfattning detta kommer att påverka de aktuella prästlönefastigheterna på sikt men det är sannolikt att det kommer att medföra vissa begränsningar i brukningsmöjligheterna för de fastigheter som får dricksvattentäkter.

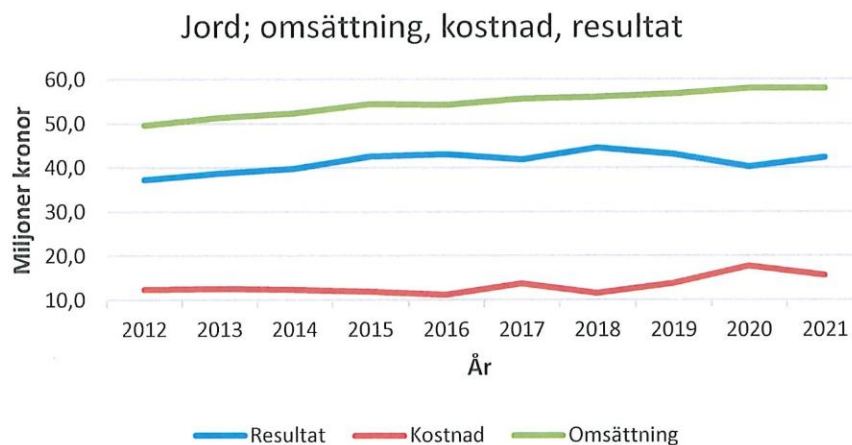
Marknaden

Precis som under 2020 fortsatte pandemin under 2021 att prägla marknaden både lokalt, nationellt och globalt. Den inhemska efterfrågan på livsmedelsprodukter har varit fortsatt hög vilket också har bidragit till högre avräkningspriser. Skördeutfallet 2021 blev något sämre än under föregående år men prisnivåerna lyfte rejält, allra mest ökade rapspriset som gick upp med 57 procent jämfört med 2020. Vid en summering av 2021 noteras exceptionella prisökningar på el, gas och mineralgödsel samtidigt som odlare fick bättre betalt för spannmål och raps. De goda priserna på skördade produkter kompenserade till en del de ökade priserna på insatsmedel. Tyvärr har inte ekologiska livsmedel följt samma utveckling. En minskad efterfrågan av svenska ekoprodukter har lett till låga priser och flera ekologiska producenter upplever sviktande lönsamhet i sin produktion. Andelen brukad ekologisk areal i landet bedöms enligt "Ekologiska Lantbrukarnas Marknadsrapport 2021" minska under 2022.

År 2023 förnyas jordbrukspolitiken i Sverige och resten av EU. Den svenska regeringen har under 2021 tagit fram förslag på den nya strategiska planen men de nya villkoren för de svenska jordbrukarna har ännu inte fastställts. Det som varit känt är att det troligen kommer att bli nedskärningar i de arealbaserade inkomststöden ("gårdsstöd") jämfört med tidigare stödnivåer. Till viss del kommer nedskärningarna att kompenseras av nya riktade stöd för miljöinsatser.

Priset på jordbruksmark i Skåne har fortsatt att stiga. På bördiga och attraktiva områden gjordes transaktioner med toppnoteringar på 700 000 kronor per hektar enligt uppgifter från Skånegårdar. Efterfrågan på jordbruksmark är fortsatt mycket stor, inte minst på Österlen och på Söderslätt. Nordvästra Skåne upplever däremot inte samma prisuppgång på åkermark utan där har priserna legat ganska stabilt under de senaste åren.

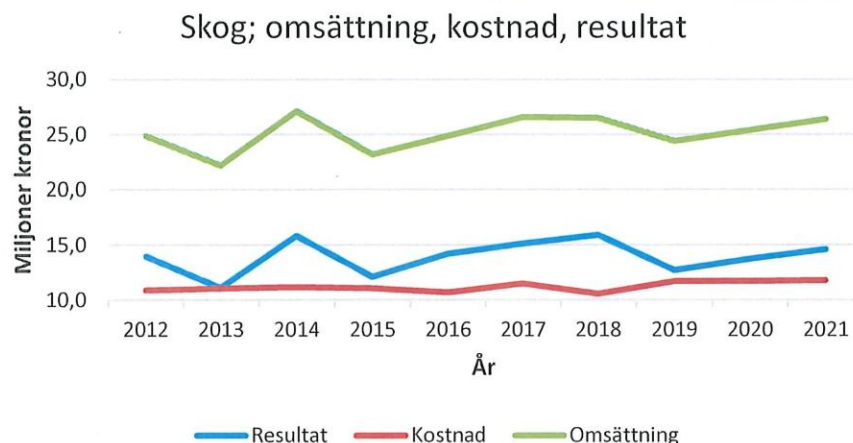

SKOGEN

Lunds stifts prästlönetillgångars skogsinnehav omfattar vid årets utgång, enligt ajourförda skogsbruksplaner, 9 436 hektar produktiv skogsmark och 276 hektar myr- och bergimpediment. Av den produktiva skogsmarksarealen fördelar sig innehavet med 6 750 hektar i Skåne och 2 686 hektar i Blekinge. Det ekonomiskt aktiva skogsbruket bedrivs på 8 278 hektar. Frivilligt avsatt skogsmarksareal för naturvårdande ändamål samt biotopskydd och reservat motsvarar 1 158 hektar (12 procent). Virkesförrådet domineras av gran 60 procent, lövskog 25 procent samt tall 15 procent. Fastighetsinnehavet är geografisk spritt med många små fastigheter. Skogsförvaltningen upplåter 102 jakträtter.

Resultat

Skogsförvaltningen redovisar 2021 ett resultat före skatt på 14,6 miljoner kronor (13,7 miljoner kronor föregående år) vilket är 4,4 miljoner kronor högre än budgeterat resultat. Resultatet motsvarar en direktavkastning på 1 761 kronor per aktivt brukad hektar skogsmark (1 653 kronor föregående år). Att skogen presenterar ett högre resultat än budgeterat beror till stor del på avsevärt mindre granbarkborreskadorna än befarat, lägre avverkningskostnader och högre virkespriser.

Väsentliga händelser under året

Efter flera år med mer eller mindre omfattande skador orsakade av granbarkborren fanns en viss osäkerhet i början av året. Skadorna visade sig minska och mindre angrepp än befarat har konstaterats. Under året har endast ett fåtal större angrepp, på ett begränsat antal fastigheter i norra Blekinge, konstaterats. För skogsbruket innebar detta att skogsförvaltningen kunnat lägga större fokus på ordinarie planerade åtgärder såsom gallring och föryngringsavverkning.

Coronapandemin har inte påverkat den löpande verksamheten under 2021 i någon större utsträckning. Under året har det varit en enorm efterfrågan på trävaror såväl inom Sverige som globalt vilket lett till rekordpriser. Avsättningen för sågtimmer har varit god och sågverken har ökat sin produktion vilket har resulterat i mycket höga virkespriser till skogsägarna. En viss avmattning på marknaden har skett under den sista delen av året. Efterfrågan och avsättningen av skogsråvara förväntas dock vara fortsatt hög under det kommande året men med något sjunkande pris som följd av att marknaden stabiliseras.

Under året har det såväl inom kyrkans organisation som nationellt bedrivits en intensiv debatt om Sveriges och Svenska kyrkans skogsbruk. Debatten, som blivit alltmer polariserad, handlar om hur skogen ska brukas. Att skogen är betydelsefull tycks ostridigt men varken forskarna eller debattörerna är överens om vilken brukningsmetod som är bäst eller på vilket sätt skogen gör mest nytta för klimatet. Skogen behövs som kolsänka, vi behöver den råvara som skogen producerar och samtidigt är skogen av väsentlig betydelse för den biologiska mångfalden.

För skogsförvaltningen har debatten i perioder skapat osäkerhet över förväntningarna på Svenska kyrkans skogsbruk. På grund av det ökande intresset och fokuset på kyrkans skogsbruk tillsatte biskop Johan under året en arbetsgrupp med deltagare från Lunds stiftskansli. Gruppens uppdrag är att aktivt informera om och svara på frågor gällande skogsbruket. Ett exempel är att förvaltningen under året producerat tre informationsfilmer som beskriver hur skogsbruket bedrivs i Lunds stift.

Avverkning och skogsvård

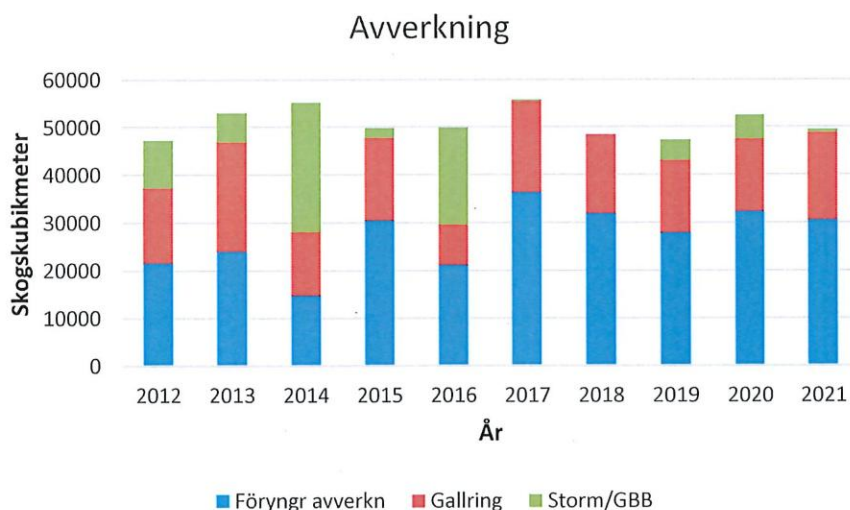
Förvaltningens målsättning är att ständigt anpassa och förbättra verksamheten så att lagar, förändringar i certifieringskrav samt nya förordningar efterföljs.

Årets avverkade totalvolym uppgår till 49 525 skogskubikmeter (52 574 skogskubikmeter föregående år). Av avverkad volym utgör 62 procent föryngringsavverkning (61 procent föregående år) och 38 procent utgör gallring samt ”sök och plock”¹ (29 procent gallring och 10 procent sök och plock¹ föregående år). Den avverkade volymen är lägre än den beräknade årliga tillväxten på den brukade arealen. Variation för enstaka år kan bero på virkespriser, avsettningsmöjligheter, stormfällning, extrema vädersituationer eller insektsangrepp.

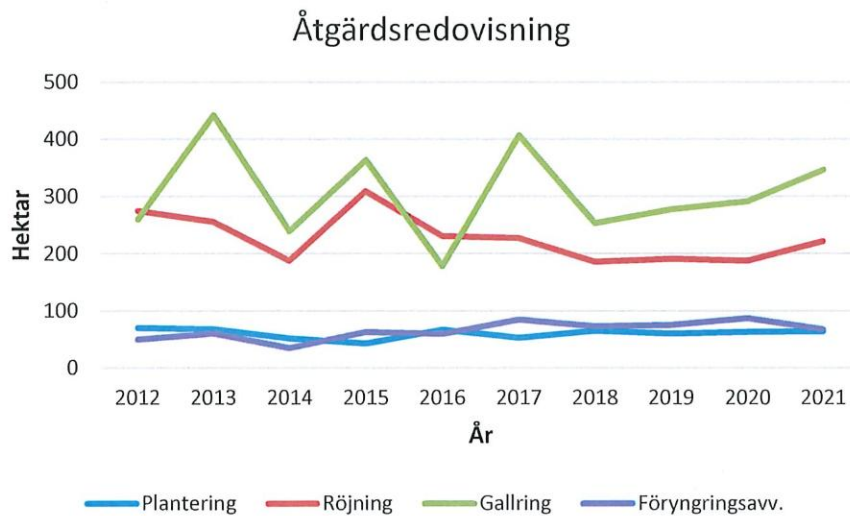
Lunds stifts prästlönetillgångar äger inga avverkningsmaskiner. Allt maskinarbete sker som entreprenaduppdrag genom tillsvidareavtal. För att utföra arbete i prästlönetillgångarnas skogar ska anlitad arbetskraft uppfylla de krav som ställs på ett miljömärkt skogsbruk. Det ställs inte bara krav på utförandet utan även på entreprenörens maskinpark och personalens kompetens.

Återplantering och ungskogsröjning lägger grunden till de framtida skogarna. Under en omloppstid är det väsentligt att tidigt skapa bra produktionsförutsättningar genom en ståndortsanpassning, men minst lika viktigt är att avgränsa framtida hänsynsområden, viltremisser och områden lämpliga för landskapsvård. Arbetet utförs till övervägande del av egna anställda.

Under året har gallring utförts på 346 hektar (291 hektar föregående år). Ungskogsröjning har utförts på 222 hektar (191 hektar föregående år) och plantering har utförts på 64 hektar (63 hektar föregående år).

¹ Sök och plock är en metod för att bekämpa granbarkborrar. Metoden går ut på att söka upp angripna granar och plocka bort dem från skogen och/eller oskadliggöra granbarkborrarnas avkomma innan den nya generationen är färdig att lämna träden. Källa: www.skogsstyrelsen.se

Lunds stifts prästlönetillgångars skogsareal omfattar 12 procent områden med inriktning på natur- eller landskapsvård. På denna areal finns inga avkastningskrav och åtgärder utförs enbart i syfte att bevara eller höja natur- eller landskapsvärden. Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar förutom naturreservat, fyra kyrkoreservat samt en del av Örnanäs kulturreseptat. Ett kyrkoreservat är en inom stiftet intern avsättning av mark med höga naturvärden, ofta utan formellt skydd, där egendomsnämnden i samråd med länsstyrelsens naturvårdsenhet eller skogsstyrelsen, ansvarar för skötseln. I kulturreseptatet Örnanäs hävdas välbevarade spår och lämningar som visar på en ensamgårds utveckling. Kulturreseptatet invigdes 2006 och ligger i Örkeneds församling, Osby kommun, i nordöstra Skåne. De skogsområden som respektive stift avsatt för naturvårdande ändamål finns publicerade på www.skogsindustrierna.se/hallbarhet/skogsbruk/frivilligt-avsatt-skog/karta/.

Virkesförsäljning

Lunds stifts prästlönetillgångar är medlem i Södra Skogsägarna, den största förbrukaren av massaved i den sydligaste delen av landet. Medlemskapet innebär en stabilitet i verksamheten och tryggar avsättningen av massaved. Försäljningen av sågbara sortiment sker till sågverk i Skåne och Småland. Huvuddelen av virket säljs som leveransvirke. Det innebär att skogsförvaltningen administrerar försäljning av virke samt all operativ planering och avverkning med hjälp av anlitade entreprenörer och egen anställd personal.

MILJÖ- OCH KLIMATARBETE INOM PRÄSTLÖNEFASTIGHETERNA

Under 2020 antog egendomsnämnden *Svenska kyrkans färdplan för klimatet*. Färdplanen inkluderar även de för prästlönetillgångarna gemensamma hållbarhetsmålen för förvaltningen av jord och skog. Som ett led i klimatarbetet fastställde stiftsfullmäktige 2020 en ny Miljö- och klimatpolicy för Lunds stifts prästlönetillgångars jord- och skogsförvaltning.

Förvaltningen har i uppdrag att implementera Miljö- och klimatpolicyen i det dagliga arbetet och målet är att miljö- och klimatarbetet ska genomsyra den dagliga förvaltningen av prästlönetillgångarna. Konkreta åtgärder och insatser inkluderas i budgetarbetet och framgår av verksamhetsplanen för respektive år.

Jordbruket

I samband med arrendeuppskattningar går jordbruksförvaltarna regelbundet igenom en miljöenkät tillsammans med gårdsarrendatorerna i syfte att kartlägga de jordbruksrelaterade miljöfrågor som är möjliga att påverka ur ett fastighetsägarperspektiv. Målet är att identifiera miljöförbättrande åtgärder som kan och bör genomföras på fastigheterna. Det kan till exempel handla om att byta ut avloppsanläggningar, inventera möjligheterna för solpaneler på tak eller att identifiera lämpliga områden för nya våtmarker.

Som ett led i prästlönetillgångarnas miljöarbete köptes det under våren in cirka 1,2 ton av en speciellt framtagen blomsterfröblandning. Denna fröblandning, vars egenskaper gynnar pollinerande insekter och fåltvilt, erbjöds kostnadsfritt till samtliga jordbruksarrendatorer. Ett 40-tal arrendatorer tog emot fröerna och sammanlagt såddes cirka 100 hektar blommor vars huvudsakliga syfte är att gynna den biologiska mångfalden. Satsningen var uppskattad bland de arrendatorer som deltog varför projektet kommer att upprepas även under 2022. Även några församlingar fick fröer skickade till sig.

Skogsbruket

Skogen har stor betydelse för klimatet genom sin förmåga att ta upp koldioxid, som är den viktigaste växthusgasen, genom att den stående skogen lagrar infångat kol i trädens biomassa och genom den så kallade substitutionseffekten. Substitutionseffekten uppstår när produkter baserade på skogsråvara ersätter produkter med högre klimatbelastning, så som till exempel stål, cement, plast och fossil energi. När dessa produkter byts ut mot skogsråvara ger det en positiv inverkan på klimatet genom att de klimatdrivande utsläppen av fossilt kol minskar. Detta innebär att skogsbrukets åtgärder, skötselbeslut och metodval inte bara påverkar ekonomi och virkesproduktion utan också får en tydlig inverkan på den så kallade kolbalansen. Kolbalansen, tillsammans med substitutionseffekten, utgör ett mått på skogens klimatpåverkan.

Förvaltningens skogsbruk är sedan år 2000 miljömärkt enligt PEFC™ med Södra Skogsägarna som paraplyorganisation. Sedan 2009 är skogsbruket även miljömärkt enligt FSC® (FSC-C014110) i Stiftens Egendomsförvaltningars Förening (STEF). Certifiering av skogsmark innebär en miljömärkning där skogsägaren förbinder sig att följa ställda krav och accepterar kontroll av en utomstående, oberoende revisor. Det är också en garanti för virkesköpare att skogsägaren uppfyller de krav som marknaden ställer på sågade trävaror och pappersprodukter.

Skogsbrukets miljöarbete styrs i stor utsträckning av stiftens gemensamma certifieringsförening. STEF leder, utbildar, bevakar och utvecklar metoder samt samordnar inventering och sammanställning för skoglig statistik. Alla kemiska bekämpningsmedel är sedan flera år borta från förvaltningens skogsbruk.

Under året har skogsförvaltningen utfört naturvårdsåtgärder omfattande cirka 30 hektar. Åtgärderna har till syfte att förstärka och/eller bevara höga naturvärden i avsatta områden.

Egendomsnämnden har under året fattat beslut om samarbete med Ängelholms kommun avseende gemensamt bildande av kommunalt naturreservat på fastigheten Ängelholm Hjärnarp 1:1, omfattande ca 12 hektar.

Den skogliga verksamhetens klimatpåverkan 2021

Sedan 2016 beräknas och redovisas Lunds stifts prästlönetillgångars skogliga verksamhets klimatpåverkan i årsredovisningen. Redovisningen omfattar en beräkning av utsläpp av klimatgaser från skogstekniska arbeten samt beräkning av kolinnehållet i stående och avverkad skog.

I Svenska kyrkans färdplan för klimatet framgår att *"till 2022 kommer en gemensam metod, baserad på vedertagen vetenskap, för redovisning av utsläpp och upptag av växthusgaser samt substitutionseffekten, att implementeras inom PLT för att kunna följa klimatarbetet och dess förbättringar"*. Som ett första steg har prästlönetillgångsförvaltningarna gemensamt anlitat Rolf Björheden, Skogforsk, för att beräkna klimateffekter av skogsbruket. Resultatet för Lunds stifts prästlönetillgångar presenteras nedan.

Klimat effekter av skogsbruket på Lunds stift prästlönetillgångar år 2021²

Lunds stifts prästlönetillgångars skog lagrar 6,7 miljoner ton koldioxid och binder varje år ytterligare 116 000 ton koldioxid. Skogen har ett virkesförråd på cirka 2,2 miljoner m³sk (skogskubikmeter), motsvarande 3,3 miljoner ton koldioxid. Dessutom finns ett stort förråd av kol i stiftets skogsmark, motsvarande nästan 3,4 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med motsvarande cirka 900 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. Årligen tillväxer skogen med 80 200 m³sk (116 000 ton CO₂) medan avverkning och övriga avgångar under 2021 låg på nivån 55 000 m³sk. Detta innebär att virkesförrådet under 2021 ökat med 24 000 m³sk. Det motsvarar att ytterligare drygt 34 000 ton koldioxid bundits in i växande skog.

Skogsbrukets fossila utsläpp är cirka 390 ton CO₂/år. Stiftets skogsbruk med skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning ger upphov till utsläpp av koldioxid från förbränningsmotorer. För Lunds stifts skogsbruk beräknades att utsläppen totalt ligger på 515 ton koldioxid per år. Men reduktionskravet på motorbränslen innebär att endast 390 ton är koldioxid av fossilt ursprung. De viktigaste posterna är virkestransport och väghållning som står för 51 procent av utsläppen samt avverkning och terrängtransport med 42 procent. Resterande 7 procent utsläpp härrör från persontransporter och olika skogsvårdsarbeten som markberedning, plantering och röjning.

De virkesprodukter som stiftet sålt under 2021 har lett till att utsläppen av fossil koldioxid minskat med över 46 000 ton.

Våtmarker

En våtmark fyller flera viktiga funktioner ur ett miljöperspektiv. Våtmarker är viktiga livsmiljöer för en stor mängd arter varför de spelar en stor roll för främjandet av den biologiska mångfalden. Dessutom fungerar de som naturliga reningsverk och bidrar till att minska transporten av fosfor och kväve från odlingslandskap till sjöar, vattendrag och hav, vilket i sin tur innebär att övergödningen minskar. Förvaltningen ställer sig positiv till att medverka vid våtmarksprojekt.

ÖVRIGA VERKSAMHETER PÅ PRÄSTLÖNEFASTIGHETERNA

Fossilfri energiproduktion

Lunds stifts prästlönetillgångar har som mål att i jord- och skogsförvaltningen arbeta för att upplåta lämplig mark eller byggnader för hållbar energiproduktion. Liksom många andra stift har man också beslutat att verka för omställningen till förnybar energi. Lunds stifts prästlönetillgångar är således positiva till bland annat uppförande av vindkraftverk och till installation av solceller på prästlönefastigheterna för att på så sätt bidra till produktionen av förnybar energi.

Vindkraft

Att projektera för vindkraft är ett långsiktigt arbete, mycket beroende på de långa tillståndsprocesserna. Lunds stifts prästlönetillgångar började arbeta med vindkraftsprojektering för cirka 15 år sedan och har sedan dess varit delaktiga i projekteringen av ett flertal vindkraftverk. Vid slutet av 2021 fanns fyra driftsatta vindkraftverk på Lunds stifts prästlönefastigheter. Det senaste vindkraftverket på 2 MW togs i drift på Lomma Fjelle 24:1 under början av 2019. Ett verk står på Trelleborg Önnarp 10:2 och två mindre verk står på Svalöv Torrlösa 22:1.

För närvarande utreds ett vindkraftsprojekt på Nävlingeåsen. En projektör vill få tillstånd att bygga en vindkraftspark om cirka 15 verk i området och ett av de verken ska då placeras på prästlönefastigheter. Projektören har påbörjat tillståndsprocessen men det är ännu osäkert om vindkraftsparken kommer att uppföras.

---

² Utdrag ut Rolf Björhedens, Skogforsk, rapport om Lunds stifts skogsbruk

Lunds stifts prästlönetillgångar har kontaktats av projektörer som utreder en vindkraftspark som till stor del skulle ligga på en av prästlönefastigheterna vid Liasjön i Osby. Egendomsnämnden har förklarat sig positiv till att förvaltningen arbetar vidare med ärendet.

Solceller

Det finns ett stort intresse för att anlägga solcellsparker på Lunds stifts prästlönetillgångars mark. Många projektörer söker mark som är lämplig för solceller och egendomsnämnden är positiv till att skriva avtal om anläggningsarrende för solceller där det bedöms lämpligt. Inte all mark är lämplig för solceller och förvaltningen har en restriktiv syn på att ta högt klassad jord i anspråk för detta ändamål.

I december 2020 skrev Lunds stifts prästlönetillgångar ett avtal om anläggningsarrende innebärande att en större solcellspark ska anläggas på en prästlönefastighet. Processen fram till att solcellsparken väl är installerad är dock lång och det återstår att se hur projektet fortlöper. Ännu ett avtal avseende en större solcellspark har förhandlats under 2021 men avtalet är ännu inte undertecknat.

Inom ramen för Svenska kyrkans färdplan för klimatet har Lunds stifts prästlönetillgångar tillsammans med 11 andra prästlönetillgångar i landet ingått ett samarbete om att gemensamt utveckla ett antal stora solcellsparker. Genom produktion av förnyelsebar el på prästlönefastigheter vill man bidra till att Svenska kyrkan uppnår målet om klimatneutralitet år 2030.

Fastighetsutveckling

Lunds stifts prästlönetillgångar ser fastighetsutveckling och exploatering som en naturlig del av sin långsiktiga fastighetsförvaltning. Att samarbeta med olika aktörer för att på sikt öka värdet på lämpliga prästlönefastigheter bidrar till en högre avkastning. Det finns en kontinuerlig efterfrågan på mark att bebygga. Prästlönetillgångarna i Lunds stift vill bidra till utbyggnaden av efterfrågade bostäder och till samhällsutvecklingen i övrigt men anser att det ska råda stor restriktivitet med att bygga på jordbruksmark.

Lunds stifts prästlönetillgångar har sedan 2007 samarbetat med Nordr Villatomter AB, tidigare Veidekke Bostads AB, kring bostadsexploatering i tre områden.

Projektet i Hököpinge i Vellinge kommun är nu avslutat och området är bebyggt med bostäder.

Projektet på fastigheten Kyrkheddinge omfattande cirka 8 hektar i Staffanstorps kommun har avslutats. Avtalet var villkorat och senast den 1 december 2021 skulle samtliga villkor avseende bland annat detaljplan och exploateringsavtal vara uppfyllda. Då villkoren i avtalet inte var uppfyllda i tid förföll avtalet efter att egendomsnämnden valt att inte förlänga det. Området är dock lämpligt för bebyggelse och det kan på sikt komma att bebyggas.

Projektet i Påarp i Helsingborgs kommun pågår ännu. Köpekontrakt avseende fem hektar mark skrevs i december 2020. Ansökan om detaljplan är inlämnad till Helsingborgs kommun och processen pågår.

Generellt för dessa exploateringsprojekt gäller att det är långsiktiga projekt som är svåra att förutse eftersom överklaganden kan göra att detaljplanerna får justeras och att det drar ut på tiden. När detaljplanerna väl antagits och vunnit laga kraft har marknadsläget betydelse för när byggstart sker.

Ledningsintrång

Lunds stifts prästlönetillgångar är verksamma inom en expansiv region som kännetecknas av en hög befolkningstäthet och ett positivt inflyttningsnetto. Som en följd av detta finns ett stort intresse från diverse aktörer att på olika sätt få tillträde till prästlönefastigheter för att lägga ner till exempel vatten- och avloppsledningar, elledningar och framför allt fiberkablar.

Lunds stifts prästlönetillgångar arbetar kontinuerligt med att förhandla med aktörerna kring vilken intrångsersättning som ska utgå som kompensation för den olägenhet som ledningarna medför ur ett fastighetsägarperspektiv. Genom att konsekvent framställa sina krav når förvaltningen framgång i sina förhandlingar för att erhålla skälig intrångsersättning. Minst lika viktigt är att erhålla korrekta kartor över ledningsdragningarna. Genom noggrann registerföring av ledningarna minimeras risken för framtida problem med till exempel avgrävda kablar.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Stiftsfullmäktige antog i maj 2021 en ny kapitalförvaltningspolicy för Lunds stifts prästlönetillgångar som ligger till grund för förvaltningen av prästlönefonden. I sin kapitalförvaltning eftersträvar Lunds stifts prästlönetillgångar att vara en ansvarsfull investerare och placeringar bedöms efter både etiska och finansiella aspekter. Förvaltningen ska präglas av både god etik och socialt ansvar och kapitalförvaltningspolicyn hänvisar till de etiska placeringsreglerna i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå. Kapitalförvaltningspolicyn innehåller avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning och risktagning. Den nya policyn ger bland annat utrymme för en högre andel aktier än tidigare, liksom för en högre andel utländska aktier.

Prästlönefonden

Den största delen av prästlönefonden förvaltas sedan lång tid tillbaka av Kammarkollegiet som inom ramen för kapitalförvaltningspolicyn skött fördelningen mellan aktier, företagsobligationer och ränteplaceringar i konsortieform. Under 2021 avvecklades räntekonsortiet till fördel för en större andel aktier. Den del av prästlönefonden som är placerad i aktier hos Kammarkollegiet är placerad i aktiekonsortiet Spiran. Spiran är ett aktivt förvaltad konsortium som endast placerar i svenska aktier som är godkända enligt Svenska kyrkans etiska placeringsregler. Det innebär bland annat att konsortiet inte investerar i företag som utvinner olja och att man är mycket restriktiv med investeringar i fossila bränslen. Konsortiet har också i princip nolltolerans mot investeringar i företag som säljer eller tillverkar vapen eller tobak.

För att öka riskspridningen placeras upp till 20 procent av fonden i ett antal noggrant utvalda utländska aktier. Lunds stifts prästlönetillgångar har i samarbete med Nordea byggt upp en aktieportfölj som följer Svenska kyrkans etiska placeringsregler.

Då prästlönetillgångarna - jord, skog och fondmedel - är en gemensam förmögenhetsmassa har egendomsnämnden valt att, på inrådan av såväl Svenska kyrkans nationella nivå som Kammarkollegiet, se jord- och skogsfastigheterna som lågriskplaceringar motsvarande ränteplaceringar. Som en följd av detta har stiftsfullmäktige beslutat att successivt höja risken för kapitalplaceringarna genom att öka andelen aktier. Under 2019–2021 har en förskjutning gjorts mot en större andel aktier. Andelen aktier uppgår dock totalt sett till en mycket liten del av den totala tillgångsmassan. Sett enbart till fondmedelsförvaltningen är normalläget enligt policyn 80 procent aktier och 20 procent räntebärande.

Prästlönetillgångarna är sedan 2014 inskränkt skattskyldiga. Det innebär att endast inkomst av näringsverksamhet, det vill säga löpande inkomster av till exempel skogsbruk och jordbruk beskattas. Alla kapitalinkomster såsom räntor, utdelningar och kapitalvinster är skattefria. Även realisationsvinster vid avyttring av prästlönefastigheter är skattefria. Resultatet av den inskränkta skattskyldigheten blir ett högre utdelningsbart resultat.

Resultat och ställning

När församlingarnas prästlönefonder den 1 januari 1995 upplöstes och överfördes till Lunds stifts prästlönefond uppgick fondtillgångarnas marknadsvärde till 169,8 miljoner kronor.

Prästlönefondskapitalet, som består av de mottagna fondmedlen från församlingarna samt intäkter från sålda fastigheter, minskat med kapitaluttag som gjorts vid fastighetsinköp, uppgick vid årets slut till 516 miljoner kronor. Marknadsvärdet var 662 miljoner kronor vilket ger ett orealiserat övertvärde på 146 miljoner kronor (97 miljoner kronor föregående år).

Kapitalplaceringarna bör ge en årlig direktavkastning om 4 procent i genomsnitt per år, sett över en tioårsperiod. Med direktavkastning menas den utdelningsbara vinsten från fonden i form av räntor, utdelningar samt realiserade värdeökningar, efter värdesäkring mot inflationen. De senaste tio åren har direktavkastningen i genomsnitt varit 5,1 procent.

Årets avkastning från fonden, bestående av utdelningar och räntor, uppgick till 15,5 miljoner kronor (7 miljoner kronor föregående år). Realisationsvinster på 32 miljoner kronor hämtades hem (22 miljoner kronor föregående år). Resultatet för fonden är betydligt högre än budgeterat då den goda utvecklingen på börsen har gett möjlighet att hämta hem stora realisationsvinster. Utdelningar och räntor var i enlighet med budget. Egendomsnämndens strategi är att avsiktligt budgetera med relativt låg realisationsvinst då börsutvecklingen är svår att förutse.

Omkostnaderna för förvaltningen av fondmedlen uppgick till 2,1 miljoner kronor.

Väsentliga händelser under året

Trots en pågående Coronapandemi utvecklade sig börsen positivt under året. Den goda utvecklingen på börsen har medfört att stora realisationsvinster kunnat hämtas hem. Till skillnad från 2020 blev också utdelningarna under 2021 i linje med "normala" år.

Inflationen steg kraftigt mot slutet av året och värdesäkringen är beräknad utifrån en inflation om 3,9 procent. Detta är avsevärt högre inflation än budgeterat. Den höga inflationen medför att 18,4 miljoner kronor överförs till fonden i form av värdesäkring (2,3 miljoner kronor föregående år). Värdesäkringen reducerar det utdelningsbara resultatet.

FRAMTIDA UTVECKLING

Egendomsnämnden har som uppdrag och som långsiktigt mål att förvalta prästlönetillgångarna på ett sätt som ger en hög, uthållig totalavkastning samtidigt som förvaltningen är etisk och i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Målet uppnås genom en god och ansvarsfull förvaltning.

Kyrkomötet 2021 beslutade att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utreda hur kyrkoordningens bestämmelser ska utformas för att säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbar skogsförvaltning som möjligt med beaktande av bland annat mänskliga rättigheter, biologisk mångfald och klimat. Hur detta uppdrag kommer att hanteras av kyrkostyrelsen och vilken effekt en eventuellt ny formulering av uppdraget kommer att få på förvaltningen återstår att se.

I början av 2022 kom en ny tolkning av artskyddsförordningen som kan komma att få stor inverkan på skogsbruket. Om artskyddet utökas till att gälla bland annat alla häckande fåglar så kommer det i praktiken att omöjliggöra skogsbruk under halva året. Detta är en aktuell fråga för hela skogsnäringen och vi följer utvecklingen noga.

Egendomsnämnden har under flera år arbetat med att strukturrationalisera prästlönefastigheterna. Syftet har varit att effektivisera och skapa mer rationella och lönsamma skogs- och jordbruksenheter till nytta för både prästlönetillgångarna och arrendatorerna. Med hänsyn bland annat till de höga åkermarkspriserna i Skåne är det troligt att fortsatt strukturrationalisering avseende jordbruksmarken inte kommer att ske i samma takt som tidigare. De låga räntorna gör att många letar efter investeringar utanför bankerna och i princip samtliga tillgångsslag blir dyra. Detta gäller även jord- och skogsfastigheter, varför markpriserna generellt bedöms ligga kvar på en hög nivå.

På lång sikt är målet att ha ett rationellt fastighetsbestånd som genererar god avkastning. Ett diversifierat ägande ger god riskspridning och bidrar till en totalt sett god avkastning. Bärkraftiga och lönsamma fastigheter kan även skapas genom investeringar i fastigheterna, något som sker kontinuerligt.

Efter ett år med enorm efterfrågan på trävaror och mycket höga timmerpriser ser vi nu en viss avmattning på marknaden. Efterfrågan och avsättningen av skogsråvara förväntas vara fortsatt hög dock med något sjunkande pris som följd av att marknaden stabiliseras.

Bedömningen är att angrepp och skador orsakade av granbarkborre fortsatt minskar under 2022 och att vi kan följa uppsatta mål gällande skötsel- och avverkningsplaner. Förvaltningen budgeterar med ökade kostnader för vägunderhåll, dels beroende på frekvent återkommande avverkningar och transporter på fastigheterna som direkt följd av skador orsakade av granbarkborren, dels beroende på ökade krav avseende vägstandard från transportsektorn inom skogsbranschen.

På grund av senare års stormar och skogsbränder, såväl globalt som i Sverige, justerar försäkringsbranschen premier och villkor gällande skogsförsäkring. Förvaltningen förväntar att premien avseende skogsskadeförsäkring kommer att höjas.

Inom den svenska jordbruksnäringen finns det generellt en växande oro inför framtiden, dock är framtiden något ljusare för spannmålsproducenter. Det har varit mycket höga avräkningspriser på spannmål och mjölk under 2021 men under senare tid har kostnaderna för insatsmedel (bränsle, el, växtnäring, bekämpningsmedel med mera) stigit kraftigt. Djurproducenter har det särskilt utmanande för tillfället vilket till stor del beror på de höga foderpriserna som ju är en naturlig följd av de höga spannmålspriserna. Regeringen har i början av 2022 aviserat att man avser att införa stödåtgärder för att dämpa de negativa konsekvenserna av de höga priserna för jordbruksnäringen.

I den södra delen av Skåne är efterfrågan på jordbruksmark mycket stor vilket innebär höga markpriser och därmed relativt höga arrendepriiser. Flera av prästlönetillgångarnas jordbruksarrendatorer närmar sig pensionsålder vilket kommer att medföra naturliga generationsväxlingar på arrendeställena framöver. Förvaltningen ska under kommande år arbeta med att inventera byggnadsbestånden på arrendeställena i syfte att upprätta vård- och underhållsplaner. Förvaltningen arbetar aktivt med att se över fastighetsbeståndet och strukturrationalisera. Detta kommer troligen att medföra att byggnadsbeståndet minskas succesivt i samband med att lämpliga gårdscentra avyttras när tillfälle ges.

Fastighetsutveckling och exploatering av markområden för till exempel bostadsbyggande kommer även fortsättningsvis att vara en del av förvaltningen av prästlönetillgångarna. Exploateringsprocesserna är generellt sett långdragna, vilket medför att marknadsläget i vissa fall hinner förändras under processens gång. Skåne är dock en expansiv region, inte minst i anslutning till de större städerna, varför det även framöver förutspås vara lönsamt att arbeta med fastighetsförädling. För eigendomsnämnden är det av stor vikt att bidra till bevarandet av den goda åkermarken och att hitta en balans i förhållande till behovet av fler bostäder eller annan samhällsutveckling.

Den så kallade äganderättsfrågan avseende prästlönetillgångarnas civilrättsliga status, det vill säga frågan om hur de självägande prästlönetillgångarna ska hanteras juridiskt, är fortfarande inte utredd. Äganderättsfrågan hanteras av nationell nivå som har bett Regeringskansliet utreda frågan.

Det pågår ständigt ett utbrett samarbete mellan prästlönetillgångarna i de 13 stiften och med nationell nivå. Samarbetet består i Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO), gemensamma dataprogram, Stiftens Egendomsförvaltningars Förening (STEF), olika nätverk, gemensam hantering av remisser och mycket mer. Samarbetet är värdefullt och till gagn för en god förvaltning av landets prästlönetillgångar.

Under 2020 inledde de sju sydligaste stiften ett samarbetsprojekt avseende en gemensam solcellssatsning. Projektet är inom ramen för Svenska kyrkans färdplan för klimatet och målet är att på prästlönemark producera solenergi storskaligt till gagn för enheter inom Svenska kyrkan. Projektet har fortskridit under 2021 och för närvarande är 12 stift med i projektet. Under 2022 är målsättningen att planerna på gemensamma solcellsparkar blir mer konkreta.

I februari 2022 startade Ryssland krig mot Ukraina. Det är i dagsläget omöjligt att uttala sig om hur detta kommer att påverka förvaltningen av prästlönetillgångarna framöver. Per dags dato är bedömningen att kriget medför en stor osäkerhet för förvaltningen, precis som för vår omvärld. Det vi ser är att börserna påverkas kraftigt, vilket kan komma att påverka resultatet från fondförvaltningen. Hela världsmarknaden bedöms påverkas när det gäller både livsmedel och varor men vad det i slutändan kommer att innebära för förvaltningen är svårt att förutse.

TILLSTÅNDS- ELLER ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN

Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Markupplåtelse sker till olika verksamheter, exempelvis vindkraft. Länsstyrelsen ska pröva att dessa etableringar är lämpliga ur miljösynpunkt.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Prästlönetillgångarna är fördelade på 100 027 lika stora andelar. Vid andelstilldelningen den 1 januari 1995 bestämdes varje församlings andelar på grundval av förhållandet mellan marknadsvärdet på de tillgångar som härrörde från församlingen och marknadsvärdet på de sammanlagda tillgångarna.

Det disponibla resultatet för förvaltningen definieras som årets resultat efter skatt enligt resultaträkningen, minskad dels med realisationsvinsten från försäljning av prästlönefastigheter, dels med värdesäkring enligt kyrkoordningen 46 kapitlet 11 §. Värdesäkring av prästlönefonden har under året gjorts med 18,4 miljoner kronor.

Prästlönetillgångarnas disponibla årsresultat uppgår för år 2021 till 74,7 miljoner kronor.

Egendomsnämnden föreslår att av årets resultat på 74,7 miljoner kronor delas 74 miljoner kronor ut och 0,7 miljoner kronor läggs till de balanserade vinstmedlen. Den totala utdelningen blir 74 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor mer än föregående år och den högsta utdelningen sedan 2007.

En långsiktigt jämn och hög utdelningsnivå eftersträvas, därför används balanserade vinstmedel som en buffert. Det innebär att bufferten ökar vissa år för att sedan användas de verksamhetsår då resultatet understiger eftersträvd utdelningsnivå.

Hälften av utdelningen betalas direkt till Svenska kyrkans nationella nivå. Den andra hälften betalas till församlingarna, vilket kommer att ske senast den 1 juli 2022 med 370 kronor per andel.

Förslag till vinstdisposition, tkr

Balanserad vinst från föregående år	76 737
Tillkommer disponibelt årsresultat	74 734
Summa	151 471

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

- att till församlingar/pastorat utdela	37 010
- att till nationell nivå utdela	37 010
- att återstående medel överförs i ny räkning	77 451
Summa	151 471

Flerårsöversikt (i Mkr)

	2021	2020	2019	2018	2017
Rörelsens intäkter	199,8	123,3	135,1	118,2	144,9
- varav resultat vid avyttring av fastigheter	68,3	11,0	21,0	14,9	31,6
Årets resultat	161,5	83,3	98,1	87,7	112,4
Disponibelt årsresultat	74,7	70,0	68,9	64,1	73,9
Förslag till utdelning	74	68	68	72	72
Utdelning i kr/andel till församlingar/pastorat	370	340	340	360	360
Balansomslutning per bokslutsdag	1 829	1 733	1 717	1 705	1 696
Förvaltade arealer, hektar					
- jordbruksmark	12 165	12 226	12 250	12 150	12 190
- produktiv skogsmark	9 436	9 440	9 444	9 456	9 427
- impediment	276	275	274	274	275
Årsavverkning, m3sk	49 525	52 574	47 381	48 492	55 788
Antal gårdsarrenden	48	50	51	52	54
Antal sidoarrenden	172	171	174	168	171
Marknadsvärden					
- skogsfastigheter	1 155,5	1 065,2	978,3	981,7	1 000,0
- jordbruksfastigheter	3 649,3	3 599,5	2 762,1	2 779,1	2 783,4
- fonden	662,4	570,0	571,4	507,8	517,6
Nyckeltal					
Vinstmarginal % *					
- skogsfastigheter	55,5	54,2	52,4	60,2	56,8
- jordbruksfastigheter	81,9	78,2	84,2	87,9	83,8
Direktavkastning % **					
- skogsfastigheter	1,3	1,4	1,3	1,6	1,6
- jordbruksfastigheter	1,3	1,4	1,7	1,8	1,8
- fonden	2,2	1,1	2,8	2,7	2,7
Direktavkastning förvaltade tillgångar	1,4	1,4	1,8	1,8	1,8
Direktavkastning fonden inklusive reavinst efter värdesäkring	4,3	4,4	4,2	2,1	4,6
Totalavkastning % ***					
- skogsfastigheter	13,0	10,0	1,8	2,2	12,5
- jordbruksfastigheter	3,3	27,9	2,1	1,9	21,5
- fonden	15,3	2,3	16,9	-2,7	5,8
Totalavkastning förvaltade tillgångar	6,7	21,0	3,9	1,4	17,4

Nyckeltalsdefinitioner

* Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat exklusive realisationsresultat och avskrivningar dividerat med rörelsens intäkter.

** Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat exklusive realisationsresultat och avskrivningar dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

*** Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat inklusive realisationsresultat och avskrivningar plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Marknadsvärdet för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33

Resultaträkning	Not	2021-01-01	2020-01-01
Tkr		-2021-12-31	-2020-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3, 4	84 122	82 327
Intäkter prästlönefond	5	47 142	28 841
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		68 313	11 022
Övriga rörelseintäkter		220	997
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		-6	121
Summa rörelsens intäkter		199 791	123 308
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-6 953	-7 252
Kostnader för inhyrd personal	6	-8 875	-8 521
Övriga externa kostnader	7	-8 513	-10 077
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-5 244	-5 164
Summa rörelsens kostnader		-29 585	-31 014
Rörelseresultat		170 206	92 294
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 195	733
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-20
Resultat efter finansiella poster		171 401	93 007
Skatt på årets resultat	9	-9 919	-9 707
Årets resultat		161 482	83 300
<p>Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.</p>			
Årets resultat enligt resultaträkningen		161 482	83 300
Värdesäkring enligt KO 46:11		-18 436	-2 297
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10		-68 313	-11 022
Årets disponibla resultat		74 734	69 981

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Produktionsrätter	10	1 199	1 360
		1 199	1 360
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefastigheter	11	1 129 379	1 078 944
Inventarier	12	6 467	7 675
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	1 814	7 633
		1 137 660	1 094 252
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefondsmedel	14	516 158	472 711
		516 158	472 711
Summa anläggningstillgångar		1 655 017	1 568 323
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
		323	329
		323	329
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		5 948	8 774
Övriga fordringar		3 886	313
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	1 889	2 005
		11 723	11 092
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
	16, 18	1	1
<i>Kassa och bank</i>	17, 18	161 821	153 571
Summa omsättningstillgångar		173 868	164 993
SUMMA TILLGÅNGAR		1 828 885	1 733 316

Balansräkning

Not

2021-12-31

2020-12-31

Tkr

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Prästlönefastighetskapital

1 138 748

1 095 446

Prästlönefondskapital

516 158

472 711

1 654 906

1 568 157

Fritt eget kapital

Balanserat resultat

76 737

74 774

Årets disponibla resultat

74 734

69 982

151 471

144 756

Summa eget kapital

1 806 377

1 712 913

Avsättningar

Avsättning skogsvård

1 074

1 265

Summa avsättningar

1 074

1 265

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

2 579

2 794

Aktuella skatteskulder

4 252

2 138

Övriga skulder

1 639

1 772

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

19

12 964

12 434

Summa kortfristiga skulder

21 434

19 138

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

1 828 885

1 733 316

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlöne- fastigh.kapital	Prästlöne- fondskapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat	
Ingående eget kapital 2020-01-01	1 095 471	459 367	73 939	68 852	1 697 629
Omföring av föregående års resultat			68 852	-68 852	0
Köp/försäljning fastigheter, bokf. värde	4 793	-4 793			0
Omföring avskrivning byggnad	-4 818	4 818			0
Årets resultat				83 300	83 300
Avsättning till bundet eget kapital					
- omföring av realisationsvinst fastighet		11 022		-11 022	0
- värdesäkring enligt KO 46:11		2 297		-2 297	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-34 009		-34 009
Utdelning till nationell nivå			-34 009		-34 009
Utgående eget kapital 2020-12-31	1 095 446	472 711	74 773	69 981	1 712 911
Ingående eget kapital 2021-01-01	1 095 446	472 711	74 773	69 981	1 712 911
Omföring av föregående års resultat			69 981	-69 981	0
Köp/försäljning fastigheter, bokf. värde	47 996	-47 996			0
Omföring avskrivning byggnad	-4 694	4 694			0
Årets resultat				161 482	161 482
Avsättning till bundet eget kapital					
- omföring av realisationsvinst fastighet		68 313		-68 313	0
- värdesäkring enligt KO 46:11		18 436		-18 436	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-34 009		-34 009
Utdelning till nationell nivå			-34 009		-34 009
Utgående eget kapital 2021-12-31	1 138 748	516 158	76 736	74 734	1 806 375

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen ovan.

Kassaflödesanalys

Tkr

Not 2021-01-01
-2021-12-31 2020-01-01
-2020-12-31

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat 170 206 92 294

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Av- och nedskrivningar 5 244 5 164

Ökning/minskning av avsättningar -191 229

Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar -99 966 -32 821

Övriga poster som inte ingår i kassaflödet 7 247 8 595

Erhållen ränta 1 195 733

Erlagd ränta 0 -20

Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet -9 919 -9 707

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet 73 816 64 467

Kassaflöde från förändring i rörelsekapital

Minskning/ökning av varulager 6 -121

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar -631 3 675

Ökning/minskning av kortfristiga skulder 2 295 552

Kassaflöde från den löpande verksamheten 75 486 68 573

Investeringsverksamheten (driften)

Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar 0 0

Försäljning av materiella anläggningstillgångar 0 0

Förvärv av finansiella anläggningstillgångar 0 0

Försäljning av finansiella anläggningstillgångar 0 0

Kassaflöde från investeringsverksamheten 0 0

Finansieringsverksamheten

Kassaflöde från finansieringsverksamheten 0 0

Prästlönetillgångar

Prästlönefastigheter

Förvärv av prästlönefastigheter -69 499 -14 507

Försäljning av prästlönefastigheter 82 075 11 866

Prästlönefondsmedel

Förvärv av prästlönefond -184 757 -170 641

Försäljning av prästlönefond 172 963 179 096

Kassaflöde från prästlönetillgångar 782 5 814

Kassaflöde före utdelning

Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå -68 018 -68 018

Årets kassaflöde

Likvida medel vid årets början 153 572 147 203

Likvida medel vid årets slut 161 822 153 572

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	I den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	I den period virket inmätts
Rotposter:	Vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	I den period uthyrningen avser
Ränteintäkter:	I enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	När rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 ska prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar delas upp i komponenter om det redovisade värdet bedöms vara väsentligt och den återstående nyttjandeperioden är mer än 25 år och det finns betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandeperioden. Lunds stifts prästlönetillgångar har inga anläggningstillgångar som är väsentliga för verksamheten eller som har väsentligt redovisat värde varför ingen komponentavskrivning gjorts.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bostadsbyggnader	50 år
Ekonomibyggnader	25 år
Markanläggningar	20 år
Byggnadsinventarier	10-20 år
Täckdiken	10-20 år
Bilar	5 år
Immateriella anläggningstillgångar	
Stödrätter	5 år
Vattendom	20 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehåser på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehåsa kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

	2021	2020
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	65 661	26 609
Jord	86 785	67 133
Fond	47 344	29 565
	199 790	123 307
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	14 641	13 801
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	39 286	1 154
Avskrivning	-56	-69
Summa Skog	53 871	14 886
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	47 489	45 333
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	28 824	9 144
Avskrivning	-5 188	-5 095
Summa Jord	71 125	49 382
Fond (exkl. realisationsresultat)	13 557	6 227
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	31 653	21 799
Summa Fond	45 210	28 026
Summa rörelseresultat	170 206	92 293
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	99 764	32 096
Varav avskrivningar	-5 244	-5 164

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2021	2020
Intäkter skog		
Rotposter	0	36
Leveransvirke	24 690	23 737
Jaktarrenden	1 508	1 498
	26 198	25 272
Intäkter jord		
Övriga arrenden och hyror	884	853
Jordbruksarrenden	57 040	56 201
	57 925	57 054
Summa	84 123	82 326

Not 4 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2021	2020
Förfaller till betalning inom ett år	58 669	57 321
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	89 958	65 177
Förfaller till betalning senare än fem år	58 549	57 699
	207 176	180 197

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden.

Not 5 Intäkter prästlönefond

	2021	2020
Utdelningar	15 488	7 041
Realisationsresultat vid försäljning	31 653	21 799
Räntor	0	1
Summa	47 141	28 841

Not 6 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 12 heltidstjänster (12 heltidstjänster).

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2021	2020
Kvalificerade revisorer, Baker Tilly MLT KB		
Revisionsuppdrag	76	76
	76	76
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	20	26
	20	26

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2021	2020
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	1 195	882
Nedskrivning	0	-149
	1 195	733

Not 9 Skatt på årets resultat

	2021	2020
Aktuell skatt	9 919	9 707
Skatt på årets resultat	9 919	9 707
Redovisat resultat före skatt	171 401	93 007
Skatt beräknad enligt gällande skattesats 20,6% (21,4%)	35 309	19 903
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	441	366
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-23 943	-8 530
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-327	-373
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	0	0
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	0	0
Skatteeffekt av substansminskning och skogsavdrag	-1 561	-1 659
Redovisad skattekostnad	9 919	9 707

Not 10 Produktionsrätter

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 103	1 257
Inköp	0	846
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 103	2 103
Netto anskaffningsvärde	2 103	2 103
Ingående avskrivningar	-742	-585
Årets avskrivningar	-162	-158
Utgående ackumulerade avskrivningar	-904	-743
Utgående redovisat värde	1 199	1 360

Not 11 Prästlönefastigheter

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 120 318	1 116 034
Inköp	68 072	5 404
Försäljningar/utrangeringar	-14 256	-1 121
Erhållna statliga bidrag	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 174 134	1 120 317
Netto anskaffningsvärde	1 174 134	1 120 317
Ingående avskrivningar	-41 373	-38 047
Försäljningar/utrangeringar	494	277
Årets avskrivningar	-3 875	-3 604
Utgående ackumulerade avskrivningar	-44 754	-41 374
Utgående redovisat värde	1 129 379	1 078 944
Taxeringsvärden byggnader	195 774	183 182
Taxeringsvärden mark	3 416 815	3 324 116
	3 612 589	3 507 298

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag.

Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	19 656	19 656
Inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	19 656	19 656
Netto anskaffningsvärde	19 656	19 656
Ingående avskrivningar	-11 981	-10 578
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 208	-1 403
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 189	-11 981
Utgående redovisat värde	6 467	7 675

Not 13 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående balans	7 633	7 970
Utgifter under året	1 427	8 257
Under året färdigställda tillgångar	-7 247	-8 594
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	0	0
Tidigare års utgifter som kostnadsförts under året	0	0
Utgående balans	1 813	7 633

Pågående nyanläggningar avser byggnation av maskinhall, avloppsanordningar, markväg, vattendomar samt påbörjade täckdikningar. Samtliga beräknas vara färdigställda under 2022. Under året har följande färdigställts: En täckdikning, två avloppsanläggningar, en lagerlokal, en maskinhall och ombyggnad av en bostad.

Not 14 Prästlönefondsmedel

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium Spiran	251 490	(256 022)	251 490	(256 022)	386 871	(347 930)
Andelar i Kammarkollegiets räntekonsortium	0	(48 461)	0	(48 461)	0	(47 313)
Andelar i Kammarkollegiets företagsobligationskonsort.	149 180	(101 940)	149 180	(101 940)	148 256	(101 897)
Noterade aktier	98 740	(48 481)	98 740	(48 481)	110 511	(55 027)
Övriga placeringar	16 748	(17 807)	16 748	(17 807)	16 748	(17 807)
Summa innehav	516 158	(472 711)	516 158	(472 711)	662 386	(569 975)

Förändring prästlönefondsmedel

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	472 711	459 367
Investeringar under året	184 757	170 641
Försäljningar/avyttringar	-141 310	-157 297
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	516 158	472 711
Utgående bokfört värde	516 158	472 711

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyror	0	19
Försäkringspremier	723	676
Övriga poster	1 166	1 310
1 889	2 005	

Not 16 Kortfristiga placeringar

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Ränteplaceringar	0	(0)	0	(0)	0	(0)
Summa innehav	0	(0)	0	(0)	0	(0)

Hela innehavet såldes under föregående bokslutsår.

Not 17 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 151 057 tkr (142 022 tkr) behållning på det så kallade Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 18 Likvida medel

	2021-12-31	2020-12-31
Banktillgodohavanden rörelsen	161 821	153 571
Kortfristiga placeringar, insats Stifast	1	1
Summa	161 822	153 572

Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda arrendeintäkter	11 936	11 726
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 029	709
	12 965	12 435

Lund 2022-04-05

Anneli Kihlstrand
Ordförande

Monica Molin
1:e vice ordförande

Ulla Malmgren
2:e vice ordförande

Ann-Margret Olofsson

Jan-Åke Isaksson

Lennart Hallengren

Mats Berg

Vår revisionsberättelse har lämnats 2022- -

Eva Åsare
Ordförande

Ingemar Johnn

Kjell Persson

Nils Evert Erlandsson

Lenny Persson
Auktoriserad revisor